

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 9P/2/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5313211291
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Krišťáková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2014:5313211291.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca samosudkyňou JUDr. Ľubomírou Krišťákovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: 1. C. S., R.. X. X. XXXX, D. J. XX/XX, Č. a 2. S. S., R.. X. X. XXXX, D. J. XX/XX, Č., zastúpených Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, detí rodičov: matky U. I.J., R.. XX. X. XXXX, D. J. XX/XX, Č. a otca K. S.J., R.. XX. X. XXXX, D. W. XXXX/XX, N. D., tohto času Ú. R. C. C.U. O. Ú. R. C. T. V. I., P. Č.. X, D. o návrhu otca na zníženie výživného takto

rozhodol:

Návrh otca na zníženie výživného **z a m i e t a**.

Žiadnemu z účastníkov náhradu trov **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom, ktorý bol Okresnému súdu Čadca doručený dňa 25. 10. 2013, sa otec maloletých detí domáha zníženia výživného na tom skutkovom základe, že rozsudkom Okresného súdu Čadca, č. k. 4 P 3/2012-23 zo dňa 7. 2. 2012 boli maloleté deti C. S. a S. S.Š. zverené do výchovy a starostlivosti matky a on ako otec bol zaviazaný platiť výživné na maloletú C. vo výške 70,-- € mesačne a na maloletého S. vo výške 50,-- € mesačne. Dňa 9. 10. 2012 Okresný súd Čadca vydal trestný rozkaz, č. k. 2 T 105/2012-71, ktorým ho uznal za iného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 písm. a) a c) Trestného zákona a odsúdil ho na trest odňatia slobody vo výmere 1 rok. Na výkon trestu odňatia slobody ho súd zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Predmetný trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť 7. 12. 2012. Otec maloletých detí ďalej uviedol, že má i ďalšie vyživovacie povinnosti, a to voči maloletému S. F. vo výške 49,79 € mesačne a voči maloletej O. F. vo výške 39,83 € mesačne a voči maloletému O. S., ktorého má so svojou terajšou družkou. Tohto času je vo výkone trestu odňatia slobody na základe nariadenie výkonu trestu Okresného súdu Čadca, č. k. 2 T 105/2012 zo dňa 21. 3. 2012 a nie je schopný platiť matke výživné v súdom určenej výške. Preto vzhľadom k uvedenému, že v súčasnej dobe nemá žiaden príjem a odpykáva si trest odňatia slobody, nemôže platiť výživné určené súdom vo výške spolu 120,-- €. Preto žiada, aby súd mu toto výživné znížil na sumu 27,-- € na každé z maloletých detí od podania návrhu.

Podľa § 101 ods. 1 O. s. p. súd pokračuje v konaní, účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie, ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať dňi neprítomnosti účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Súd konal v neprítomnosti otca maloletých detí a kolízneho opatrovníka. Kolízny opatrovník svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil pracovnou zaneprázdnenosťou - riešením akútneho prípadu. Súd uvedený dôvod na strane kolízneho opatrovníka nevyhodnotil ako prekážku objektívne brániacu

vykonaniu pojednávania. Kolízny opatrovník mohol zabezpečiť iného pracovníka, ktorý by sa konania v danej právnej veci mohol zúčastniť. Otec maloletých detí bol vypočutý dožiadaným súdom k ním podanému návrhu na zníženie výživného. Súd preto ani neúčast' otca na pojednávaní nepovažoval za prekážku brániacu pokračovaniu v konaní.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, výsluchom otca prostredníctvom dožiadaného súdu, obsahom spisového materiálu 9 P 2/2013, pripojeným spisovým materiálom 4 P3/2012 a na základe takto vykonaného dokazovania mal zistený nasledovný skutkový:

Naposledy bola vyživovacia povinnosť otcovi určená rozsudkom Okresného súdu Čadca, č. k. 4 P 3/2012-23 zo dňa 7. 2. 2012. Na výživu maloletej C. bol otec zaviazaný platiť sumou 70,-- € mesačne a na maloletého S. sumou 50,-- € mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15. 3. 2012.

Otec maloletých detí v priebehu konania zotrval na podanom návrhu na zníženie výživného. Uviedol, že je rozvedený. Má družku, s ktorou má jednoročného syna. Má vyživovaciu povinnosť voči maloletej C. v sume 70,-- € mesačne, maloletému S. v sume 50,-- € mesačne, maloletému S. F. v sume 49,79 € mesačne, maloletej R. K. v sume 130,-- € mesačne. Výživné bolo určené súdom. Tohto času neprispieva deťom na výživu v určenej výške. Vo výkone trestu odňatia slobody je zaradený do výkonu práce. Po stiahnutí všetkých podlžností mu zostáva 14,-- €. Iný príjem okrem tohto nemá. Má exekúcie, a to v prospech oprávnenej Všeobecnej zdravotnej poisťovne vedené pod spisovou značkou Ex 1498/2012, kde sa vymáha suma 2564,-- €, ďalej v prospech oprávnenej Orange Slovensko, a. s. vedené pod spisovou značkou Ex 1337/2007, kde sa vymáha suma 37 861, 22 Sk, v prospech oprávnenej maloletej R. K. vedené pod spisovou značkou Ex 98 1/2009 a exekúciu vedenú pod spisovou značkou Ex 146/2012. Nevlastní žiadny majetok. Finančné prostriedky na tuzemských alebo cudzozemských účtoch nemá. Pokiaľ ide o jeho zdravotný stav, lekár mu predpisuje lieky proti bolesti. Doma chodil na rehabilitáciu. Mal naplánované kúpele. Do budúca počíta s ďalšou operáciou chrbtice.

Matka maloletých detí s návrhom na zníženie výživného nesúhlasila. Uviedla, že dcéra ide do 5. ročníka. Chlapec ide do škôlky. Náklady sa jej preto zvýšia. Ona je vedená na úrade práce, nemá žiaden príjem, iba výživné na maloleté deti a prídavky. Deti sú zdravé. Aj jej zdravotný stav je dobrý. Vyživovaciu povinnosť má iba k týmto dvom maloletým deťom. Hnuteľný, nehnuteľný majetok nevlastní žiaden. V spoločnej domácnosti žije s mamou a otcom. Rodičom na domácnosť prispieva tou sumou 100,-- €, ktorú má alebo toľko, koľko môže. Otec je na polovičnom dôchodku a matka pracuje v K.. Dcéra bola prihlásená na volejbal, ale zlomila si ruku, preto teraz na volejbal nechodí. Tento krúžok je zo školy, preto ho neplatí. Dcéra chcela chodiť aj na plávanie, ale jej to nedovolila, pretože jej to nedovoľujú finančné prostriedky.

Matka maloletých detí poberá štátne sociálne dávky - prídavok na dieťa v sume 46, 20 € mesačne na dve deti. V Sociálnej poisťovni nie je prihlásená ako zamestnanec, nepoberá dávky v nezamestnanosti, nepoberá dôchodok, nepoberá nemocenské dávky. Je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 29. 9. 2013 - naďalej. Je vyučená v profesii krajčírka. Vhodné pracovné miesto jej ponúknuté nebolo. Matke je Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, odbor sociálnych vecí a rodiny vyplácané náhradné výživné na maloletú C. vo výške 70,-- € mesačne a na maloletého S. vo výške 50,-- € mesačne počnúc od 1. 7. 2013. Matka s maloletými deťmi a svojimi rodičmi bývajú vo trojizbovom byte, ktorý je vo vlastníctve rodičov. Matka s deťmi obýva jednu miestnosť. V auguste 2013 matke skončila rodičovská dovolenka.

Otec maloletých detí nie je prihlásený do poistenia v Sociálnej poisťovni ako zamestnanec, nepoberá dávky v nezamestnanosti, nepoberá dôchodok, nepoberá nemocenské dávky. Je vo výkone trestu odňatia slobody pre neplnenie si vyživovacej povinnosti. V ústave je pracovne zaradený a sú mu vykonávané zrážky z pracovnej odmeny na výživné a pohľadávky. V mesiaci január 2014 dosiahol čistý príjem vo výške 11,85 €, február 2014 vo výške 74,75 €, marec 2014 vo výške 129,42 €, apríl 2014 vo výške 106, 57 €, máj 2014 vo výške 123,52 €.

Kolíznym opatrovníkom doporučil návrh otca na zníženie výživné zamietnuť.

Podľa § 26 ods. 1 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností, alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p. žiadne z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo začať i bez návrhu.

Základným hmotnoprávnym predpokladom zmeny predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia o výške výživného je preukázanie takej zmeny pomerov v časovom období od posledného predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia o výživnom, ktorá jeho zmenu odôvodňuje. Existenciu tohto predpokladu súd zisťuje a posudzuje komplexne (najmä prostredníctvom porovnania pomerov účastníkov, z ktorých vychádzal súd v predchádzajúcom rozhodnutí o výživnom s pomermi zistenými v čase vyhlásenia rozhodnutia súdu v prejednávanej veci a k tomuto okamihu), na základe objektívnych i subjektívnych okolností na strane všetkých účastníkov, tzn. tak na strane maloletého dieťaťa, ako aj na strane v oboch rodičov ako povinných s prihliadnutím i na všeobecný vývoj životných nákladov. I keď Zákon o rodine takto výslovne v § 78 ods. 1 zmenu pomerov ako hmotnoprávny predpoklad zákonom pripustenej zmeny právoplatného súdneho rozhodnutia o výživnom nedefinuje, nepochybne na druhej strane i z hľadiska právnej istoty založenej právoplatným rozhodnutím súdu nemôže ísť o akúkoľvek zmenu okolností majúcich vplyv na posúdenie osobných a majetkových pomerov účastníkov, ale naopak musí ísť o takú zmenu, ktorá jej závažnejšieho a trvalejšieho rázu a ktorú možno podľa názoru súdu charakterizovať ako kvalifikovanú alebo podstatnú zmenu pomerov.

Pri takomto komplexnom posúdení pomerov účastníkov, nielen ako súhrnu a súčtov príjmov, ale i osobných a majetkových pomerov v širšom slova v zmysle i s prihliadnutím na vývoj životných nákladov súd dospel k záveru, že od posledného rozhodnutia o výške výživného rozsudkom Okresného súdu Čadca, č. k. 4 P 3/2012-23 zo dňa 7. 2. 2012 a v porovnaní s rozhodným skutkovým stavom o pomeroch účastníkov, z ktorého súd vychádzal v citovanom poslednom rozhodnutí o výživnom, podstatná zmena pomerov na strane otca maloletých detí, ktorá by odôvodňovala zmenu tohto posledného rozhodnutia o výživnom, nenastala.

Otec maloletých detí, ktoré sú na neho odkázané svojou výživou, namiesto vykonávania zárobkovej činnosti vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za prečin zanedbania povinnej výživy. Otec maloletých detí má nepochybne z tohto dôvodu obmedzenú možnosť zárobku. V tejto situácii sa však otec maloletých detí ocitol vlastnou vinou, v dôsledku vlastného protiprávneho konania, za ktoré bol aj právoplatne v trestnom konaní odsúdený. V nadväznosti na uvedené potom nejestvuje

žiaden akceptovateľný dôvod, pre ktorý by súd túto okolnosť, že otec maloletých detí sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, mohol vyhodnotiť v prospech otca detí. Naopak súd takéto konanie otca vyhodnotil v zmysle § 75 ods. 1 druhá veta Zákona o rodine ako konanie, ktorým sa otec detí bez dôležitého dôvodu vzdal možnosti zabezpečenia si primeraného legálneho príjmu, z ktorého by mohol uspokojovať nároky svojich detí prinajmenšom v doteraz súdom určenej výške. Z uvedených dôvodov súd preto návrh otca na zníženie výživného ako v celom rozsahu nedôvodný pre nesplnenie hmotnoprávných podmienok v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení zamietol.

Vo výroku o trovách konania súd rozhodol v súlade s vyššie citovaným § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p.. Keďže dané konanie je konaním vo veci starostlivosti o maloleté deti, ktoré je možné začať aj bez návrhu, súd účastníkom konania náhradu trov nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa

jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované, je potrebné ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. (sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali, bol odvolacím súdom schválený zmierny),

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné

rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.